

Izbaja dvakrat na teden in sicer v sredo in soboto
11. uri predpoldne ter stane po pošti prejmana
v Gorici na dom pošiljana:

vse leto 13 K 20 v, ali gl. 6-60
pol leta 6 » 60 » » » 3-30
četrt leta 3 » 40 » » » 1-70
Posamične številke stanejo 10 vin.

„SOČA“ ima naslednje izredne priloge: (1) „No-
vo leto“, (2) „Kazipot po Goriškem in Gradiškanskem“ in
„Kazipot po ljubljani in kranjskih mestih“, dalje dva-
krat v letu „Vozni red železnic, parnikov in poštne
ter mesečno prilogo „Slovenski Tehnik“.

Naročnino sprejema upravištvo v Gosposki ulici
št. 7 I. nadstr. v »Goriški Tiskarni« A. Gabršček.
Naročila brez doposlane naročnine se ne oziroma.
Oglašji in poslanice se računajo po Petit-vrstah če
1-krat 16 v, 2-krat 14 v, 3-krat 12 v vsaka
vrsta. Večkrat po dogodbi. Večje črke po prostoru.
Reklame in spisi v uredniškem delu 30 v vrsta. Za
in vsebino oglašev odklanjamo vsako odgovornost.

SOČA

„Vse za omiko, svobodo in napredek!“ Dr. K. Lavrič.

Uredništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadstr.
Z urednikom je mogoče govoriti vsak dan od 8. do 12.
dopoludne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in
praznikih od 9. do 12. dopoludne. Upravištvo se na-
haja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadstr. na levo v tiskarni.

Naročnina in oglase je plačati loco Gorica.

Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu.

Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne
spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le
upravištvu.

„PRIMOREC“ izhaja neodvisno od »Soče« vsak
petek in stane vse leto 3 K 20 h ali gl. 1-60.

„Soča“ in »Primorec« se prodajata v Gorici v
naših knjigarnah in teh-le tobakarnah. Schwarz v Šolski
ul., Jellersitz v Nunski ul., Ter. Leban na tekalšču Jos
Verdi, Peter Krebelj v Kapucinski ulici, I. Bajt v po-
kopališni ulici, I. Matiusi v ulici Formica, I. Hovaški
v Korenski ulici št. 22; v Trstu v tobakarni Lavrončič
na trgu della Caserma.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

»Gor. Tiskarna« A. Gabršček (odgov. Iv. Meljavec) tiska in zal.

Rojaki!

19. t. m. bo slavnostna otvoritev
Bohinjske železnice, ki teče od
Trsta do vrat Celovca in Beljaka
po slovenski zemlji.

Tik pred to veliko slavnostjo, ka-
tere se udeleži tudi avstrijski prestoi-
naslednik, so pa nepričakovani dogodki
zamirili vse slovensko ljudstvo naše
dežele in ga užalili tako občutljivo, da
zahteva še pred otvoritveno slavnostjo
kaljenju primerno zadoščenje.

Da bi bil nastop vsega slovenskega
ljudstva naše dežele enoten in složen, bo
prihodnjo nedeljo osem oziroma devet

javnih shodov

z dnevnim redom:

„Bohinjska železnica, njena
pomen in njen pomen za sloven-
ki narod“.

Shodi bodo:

v Gorici

veliki dvorani in v restavraciji
Trgovskega doma“ ob 10. uri
predpoldne.

Sklicatelj:

A. Gabršček. dr. Fr. Pavletič.

v Kanalu:

ob 4. popoldne v prostorih gostilne „pri
tem levu“ župana g. A. Križniča.

Sklicatelj:

dr. J. Levpušček.

Pri Sv. Luciji na Mostu:

ob 4. pop. v prostorih gostilne gosp.
st. Vuge.

Sklicatelj:

E. Klavžar.

Na Grahovem:

ob 3. popoldne v prostorih gosp. Fran.
Golje.

Sklicatelja:

Josip Ferfolja. A. Vrtovec.

v Prvačini:

ob 4. popoldne v prostorih gospoda A.
Pahorja.

Sklicatelj:

dr. Dinko Puc.

v Rihembergu:

ob 4. popoldne v prostorih gosp. Maksa
Lična.

Sklicatelj:

dr. J. Dermastia.

v Štanjelu:

ob 4. popoldne v prostorih gospoda Fil.
Hočevarja.

Sklicatelj:

Janko Hočevar. dr. A. Breclj.

v Dutovljah:

ob 4. popoldne v prostorih gospoda Fr.
Bonča.

Sklicatelj:

dr. D. Treo.

Goriški Slovenci! Zlovestna znamenja
zadnjih dni kažejo, da prihajajo nad nas hudi,
težki časi! Pripravljajmo se na nje vsi brez
razločka na politiška naziranja ali strankar-
ska stremjenja složno in edino pod zastavo
skupnega in enotnega odpora. Tako združeni
bomo vsi goriški Slovenci kakor jeden mož
odbijali sovražne naskoke na naša narodna
prava in poželjive naklepe na našo nar-
odno posest.

Zato, predragi rojaki, vsi na shode pri-
hodnjo nedeljo, vsakdo tja, kjer mu je pri-
kladneje! Na teh shodih naj se pred vsem
svetom glasno in jasno dokumentuje naša
narodna volja, naj se sijajno potrdi in utrdi

edinost in sloga goriških Slovencev v pra-
vični borbi za narodna prava in v obrambi
slovenske zemlje proti pohlepemu navalu
sosednjih ptujih nam življev. Vsi na noge, vsi
na shode, vsi na delo, da bomo pripravljena,
organizovana četa navdušenih bojnikov za
vzvišeno in sveto stvar! Pridi nad nas karkoli,
mi bomo pogumno stali na straži in, ako in
kadarkoli bo treba, združeni odbijali vsako
sovražno silo.

Rodoljubi! V nedeljo na shode, — in
potem vsi do zadnjega moža na delo!! V
tem znamenju je — naša zmaga!

Kmet in trgovina

s kmetскими pridelki.

Odgovor drugemu članku
o kmetijski trgovini v »Soči«
številka 54. in zadnji številki
»Prim. Gospodarja«.

Neutemeljeno se jezi člankar nad
novo postavljeno tehtnico na kolodvoru.
Ta je le v korist kmeta, ker pretekli 2
leti je bilo škode kmetom na vsakem
naloženem vagonu 150—250 kg krom-
pirja po 7 kron, skupno od 2 let je zna-
šala škoda 7000 kron; in sicer zato, ker
so vagoni razsušeni in obrabljeni tehtali
toliko manj, kakor je bila tara na njih
napisana, ta pomankljej se je moral spo-
polniti s krompirjem. Drugače ni bilo
mogoče vkreniti nego z novo tehtnico, na
katerega tehta blago železniški uradnik,
in na to se odpošilja. Pred pa se je
moralo vagati polne vagone.

Dalje v tej pereči in kočljivi trgo-
vini se ni mogoče ozirati ne na narod-
nost in ne na vero, marveč skrbelo se
je s konsorcijem preprečiti stroške vsa-
kega posebej, izkoriščanje konkurence
od strani Nemcev in riziko. Če se ni
vpeljal ta konsorcij, bilo bi veliko huje
za vse skupaj, ker še tako se zelo težko
životari s to zelo delikatno trgovino, in
posebno letos je hujo za kmeta kakor

za trgovca. Kedar se tako blago ysiljuje,
kakor letos, je vedno občutna zguba
za vse. —

Tamkaj pri B. v Gorici je najbolj
pri rokah radi brzjava in pošte, kar
provzroči najmanje stroškov. Tamkaj
se vrejuje laško, ker niso večji sloven-
ščine, ozirati pa se ni mogoče na vse
pomankljivosti, posebno ker ne škodi
to nič trgovini. Da je žid v tej trgovini,
in ž njim Slovenci, je tudi prav, ker ta
je tako nadarjen v trgovini, da ga vsi
zelo spoštujejo, in pri njem se Slovenci
spopolnijo, da bodo zamogli kedaj
misliti na samolastni obstoj.
Toliko gleda očitanja v narodnem po-
gledu.

»Prim. Gospodar« se je pa hudo
vrezal s svojim objavljenim cenikom z
Dunaja od dne 25. junija, ko je označil
ceno italijanskemu krompirju, namesto
našemu domačemu, ampak je samo pri-
pomnil, da se i naš tako prodaja, namreč
do 22 kron 100 kg. Zakaj ni objavil po
pravici, da našega niti tamkaj ni, ker
ga nočejo — zato ni mogel cene obja-
viti. Namesto tega je kar zračunal 1400
kron dobička trgovcem pri vagonu. To
so pač limance, da se ubogega kmeta
zbega. Nasprotno pa v resnici je šel en
sam vagon za nesrečo letos na Dunaj v
začetku, in ta je bil prodan po 3 krone
tamkaj. Razumete!.. Torej zračunajte
Vi dobiček trgovcem od tega vagona.

Kdo ne vé za Dunaj, ki je nam na
pragu, in če se pošilja naš krompir v
Švico, Nemčijo, Rusijo in celo v Egipt,
bi se ga pač rado pošiljalo tudi na
Dunaj. Vsled tega naj se potruji raje
»Prim. Gospodar« odpreti pot našemu
blagu na trg Londona i Parisa, ker
nam blago preostaja, potem mu bomo
vsi hvaležni.

Prezgodnja je tudi hvala, da se je
že upisalo 60 udov za eksportno za-
drugo, in če se upišejo tudi vsi, kaj bo
potem? Osnovatelj se skriva v koruzo,
in eksportna zadruga ostane na cedilu
v posmeh brez voditeljev. Tako je na-

Grof Monte Cristo.

Napisal Alexandre Dumas.

(Dalje.)

Noirtier gleda nepremično v isto smer D'Avrigny sledi
njegovih očij in vidi, da so vrte na steklenico, v kateri
vse jutra prinesli njemu njegovo pijačo.

„Ah, ah,“ pravi d'Avrigny presenečeno, „ali vam je prišlo
na misel...“

Noirtier mu ne da končati.

„Da,“ odvrne.

„Zavarovati jo proti strupu...“

„Da.“

„S tem, da jo počasi navadite nanj...“

„Da, da, da,“ odvrne Noirtier, radosten, da ga zdravnik
ume.

„Res; torej ste me slišali reči, da je med pijačo, ki sem
je odredil, tudi brucin?“

„Da.“

„In s tem, da jo navadite na ta strup, ste jo hoteli za-
varovati proti drugim strupom?“

Isto triumfujoče veselje na Noirtierjevem obličju.

„In dosegli ste svoj namen!“ vsklikne d'Avrigny. „Brez
a bi bila Valentina danes izgubljena brez vsake rešitve. Na-
lo jo je zelo silno, toda to jo je samo pretreslo, in to pot
Valentina ne umrje.“

Nadnaravno veselje zažari v starčevih očeh, obrnenih proti
u z izrazom neizmerno hvaleznosti.

Ta hip vstopi Villefort.

„Tukaj je, doktor, kar ste mi naročili,“ pravi.

„Ta pijača je pripravljena pred vašimi očmi?“

„Da,“ odvrne kraljev prokurator.

„In je niste dali še nikomur iz rok?“

„Ne.“

D'Avrigny vzame steklenico, vlije nekaj kapljic na dlan
in poskusi.

„Prav,“ pravi, „pojdiva k Valentini. Tam dam vsem po-
trebna navdila, in vi, gospod Villefort, bodete pazili osebno,
da ne bo ravnal nihče proti njim.“

Med tem, ko sta šla Avrigny in Villefort v Valentinino
sobo, je neki italijanski svečenik, trdnih korakov in hladnih,
odločnih besed najel za se hišo poleg hotela, v katerem je
prebival gospod Villefort.

Neznano je bilo, kako je prišlo, da so trije drugi najem-
niki te hiše za dve uri odšli iz nje, a splošno se je domne-
valo, da hiša ne stoji na trdnem temelju in se lahko kmalu
poruši, toda novega najemnika to ni oviralo, da se je še isti
dan proti peti uri nastanil s svojo opravo v tej hiši.

To najemninsko pogodbo je novi najemnik, ki je plačal
po navadi za šest mesecev naprej, sklenil za tri, šest ali de-
vet let; ta novi najemnik, ki je bil, kakor smo že omenili,
Italijan, se je imenoval signor Giacomo Busoni.

Takoj so poklicali delavce, in redki ljudje, ki so šli po
noči tod mimo, so z začudenjem videli zidarje in tesarje, ki
so bili na delu, da podpro to hišo, majajočo se v temelju.

XVIII.

Oče in hči.

V prejšnjem poglavju smo izvedeli, da je gospa Danglar-
sova prišla gospej Villefortovi osebno javit bližajočo se poroko
gospice Danglarsove z gospodom Andreo Cavalcantijem.

Pred tem oficijelnim razglasenjem, pri katerem se je
zdelo, da se strinjajo vse osebe, prizadete pri tej važni zadevi,
pa se je vršil prizor, katerega moramo svojim čitateljem opi-
sati. —

Prosimo jih torej, naj stopijo nekaj korakov nazaj ter si
prestavijo ono jutro, ko so se vršile opisane velike katastrofe,
v lepi, pozlačeni salon, o katerem smo že govorili in na kate-
rega je bil tako ponosen njegov gospodar, gospod Danglars.

Okoli desete ure dopolne je hodil baron, ves zamišljen
in v vidnih skrbeh, v tem salonu gori in doli. Vsak hip se je
oziral na različna vrata in pri vsakem sumu je obstal.

Ko je bila njegova potrepljivost izčrpana, pokliče svojega
komornika.

„Etienne,“ mu reče, „vprašajte, zakaj me je gospica Ev-
genija prosila, naj jo počakam v salonu, in poižvedite, zakaj
me pusti tako dolgo čakati.“

Ko ga mine ta izbruh slabe volje, se počasi zopet neko-
liko pomiri.

Res je dala gospica Danglarsova svojega očeta, še predno
je vstal, prositi za pogovor in določila kot kraj tega pogovora
pozlačen salon. Izvanrednost tega koraka in zlasti še njega
oficijelni značaj Danglarsa nista baš malo iznenadila; in ker se
je brezpogojno uklanjal željam svoje hčerke, je takoj odšel v
salon.

Etienne se kmalu vrne.

„Gospodična komornica,“ pravi, „mi je rekla, da gospica
končuje svojo toaleto in pride takoj.“

Danglars naznači z glavo, da je zadovoljen. Svetu in celo
svojim ljudem se je kazal Danglars dobrega človeka in slabot-
nega očeta; bil je to del uloge, katero je igral v svoji popu-
larni komediji, fiziognomija, ki si jo je navzel in mu je pri-
stojala nekako tako, kakor je pristojala očetovskim maskam v

redila tudi zadruga v Šempetru, ki je cene povzdignila, potem so pa morali še več dokladati iz žepa v pokritje deficit.

Da ne bo ščuval »Prim. Gospodar« kmete, da ima obstoječi konsorcij trgovine s krompirjem tak masten dobiček, se zamore že danes objaviti od preteklih 2 let, da je ostalo dobička le 30—34 kron pri vsakem vagonu (in ne 1500.) Torej če imajo že mešetarji 14 kron določenih za skupljenje blaga brez nika-kega rizika, je pač vreden konsorcij 20 kron več, ki je podvržen vsemu riziku, s kavcijo 12000 kron. In to je bilo pre-tekli 2 leti, ko je šla prav trgovina za kmeta in kupca. Letos pa se konsorcij zelo zahvali, če mu »Prim. Gospodar« zagotovi samih 20 kron pri vagonu. V resnico tega so vedno na ogled, komur ljubo, račun pri B. od preteklih let, in letos koj po končanem delu se objavi izid te toliko hvalisane trgovine, ki pa je letos zelo klaverna in pogubonosna.

Osnovatelj eksportne zadruga in »Prim. Gospodar« pa naj čitata pazljivo članek s Krasa v zadnji cenjeni »Soči«. Ta je korenito dokazal vse potrebno v tej zadevi. Hvala mu!

DOPISI.

Iz Cerka. — Radi gradnje planinske kočice na našem Poreznu je čutil dobroznani A. potrebo obregnuti se ob cerkljansko podružnico z dolgovoznim dopisom v »Gorici« št. 48.

Kaj je dopisnik nameraval s tem pod-takojnim dopisom, priobčnim v »Gorici« baš oni dan, ko se je obdrževal izredni podružnični občni zbor, kateri je ukrepal, če se naj letos oz. prihodnje leto zgradi planin-sko kočico, je vsakomur predobro znano. Do-pisnik je razdirajoč element, kateri hoče za-nesti v podružnico neslogo in razdor. V po-družnici vidi zbrane vse razumnike cerkljan-skega sod. okraja in baške doline, kar mu seveda ne ugaja. Če bi mu bila zares pri sre- le korist podružnice, bi pristopil k njej kot član in ista bi njegove morebitne nasvete tudi vpoštevala, v kolikor bi bili isti stvarni in vpoštevanja vredni. Če bi dopisnika vodili čisti nameni in dobrohotni nagibi, bi prišel k od-boru v Cerka ter se z njim o tej zadevi razgovarjal. Gospod A... pa se je hotel v jav-nosti pokazati ter biti nekak poklican oskrb-nik podružnici oz. odboru. Da ni dosegel do-pisnik svojega nečistega namena pri članih po-družnice, se je pokazalo na občnem zboru. Občni zbor je z ogorčenjem so-glasno protestiral proti izvaja-njem dopisnika v »Gorici«.

Preidimo k zavrnitvam dopisnika. Gosp. A... trdi, da se je dolgo časa ugibalo, ali se naj zgradi planinsko kočico na Poreznu ali ne. Ta trditve je popolnoma izvita in neresnična. Saj je podružnico baš nedostajanje plan. kočice na Poreznu poklicalo v življenje in dalo na-gib njeni ustanovitvi. O kakem ugibanju —

glede gradnje kočice sploh govora biti ne more. Da ima podružnica tako častno število članov, je vsekakor nameravano in sklenjeno zidanje kočice k temu veliko pripomoglo. Podružnica si je v svojem prvem početku obstanka nadela nalogo graditi na Poreznu plan. kočico.

Porezen (1631 m) ima tako srečno po-zicijo, da je razgled naravnost impozanten; z Blegašem (1561 m) se v nikakem oziru pri-merjati ne dá. Res je, da ni na Bohinj nika-kega sledu o razgledu, a to dejstvo ne govori ne za zidanje ne proti zidanju kočice na Poreznu, ker razgled na Bohinj turist lahko pogreša. Porezen bo lahko vsakomur pristopen, ker je v njegovem vnožju postaja Podbrdo, odkoder vodi zaznamovana pot do vrha, kjer bo stala kočica (1631 m) vsled sklepa izred-nega občnega zbora. Za prostornost kočice go-vori frekvenca, ker se ista vsled železnice in krasnega razgleda brezdvomno zdato zveča. Glede flore se meri Porezen s Črno prstjo po izjavi nekega francoskega botanika, kateri je pred leti zahajal na naše gore.

Da predpostavlja dopisnik Blegaš glede razgleda, se nam zdi jako čudno, da lahko smelo trdimo, da dopisnik na Blegašu še bil ni.

Naravnost otročja se nam vidi skrb do-pisnika radi ključa. Tozadevno vkrene odbor vse potrebno, da se ne bo godila nikomur kri-vica v tem pogledu. Gospod A..., pomagajte raje graditi, ne pa razdirati!

Z Ofice. — Ena najnovejših zanimivosti je pri nas Marijina družba. Nikakor nočem pisati proti družbi, kar prosim, da si vsakdo zapomni, ki bo morda imel pomisleke proti mo-jemu pisanju. — Pred nekaj časa, sem čital nekje, da je našim dekletom, ne samo Gorjan-kam namreč, ampak slovenskim dekletom sploh, v prvi vrsti potreba izobrazbe srca in duha. Kar se deklet nauči v ljudski šoli, nikakor ne zadostuje za poznejše življenje, dosti bi še bilo potreba. Recimo, da je tudi potrebno dru-štvo, a morda bi moralo biti malo drugačno kot so Marijine družbe. — Naša gorska de-kleta so že po naravi sami precej nečimrne in rade se postavijo ena pred drugo. Ena je rada lepše oblečena kot druga, in celo matere so tako nespametne, da to slabo stran še pod-pirajo z lepimi oblekami in pisanimi rutami, ki morajo biti seveda kolikor mogoče drage. Druga slaba lastnost naših deklet je, da kaj rade govorijo ena čez drugo, za kar jim je vsaka prilika dobro došla. Navedel bi lahko še marsikaj, pa naj to zadostuje.

Ustanovila se je torej Marijina družba — družba, katere glavni namen je gotovo po-božno in ne posvetno življenje. In kaj je lahko vsak opazil? Nobena se ni vprašala, ali sem res sposobna za to družbo, gledale so vse le na to, katera bo imela lepšo obleko za pro-cesijo.

V Ajdovščini skoro ni bilo blago več za rabo, iz Ljubljane in Maribora, in kaj vem še od kje so naročale blago, in če sta se dve srečali, je bilo prvo vprašanje, po čim je pla-čala meter. Drugič: nekatere niso hotele vsto-piti, seveda je bilo takoj kup namigavanj, češ

ta ni vstopila, pa ta, pa ta, — Ej, ej, bogsi-vedi zakaj ne? Itd. — No, recimo torej, naj družba obetoja, a vprašati bi hotel, ali se je pokazala res kakšna duševna korist. Jaz poznam precej dobro značaj naše mladine, in moram reči, da razun nekaterih je bilo vse bolj pri-siljeno in navidezno. Morda opravlja v cerkvi tište molitve, a v duhu je bogsivedi kje; če sliši kje harmoniko, pa je vse končano. Svoje prave, vesele narave ne zataji nobena. Ena je, kakor sem slišal, kar odstopila, češ raje pusti družbo kot fanta. Morda je marsikatera mi-slila tako, a storila ni, ker je hotela na zu-naj več veljati kot druge.

Hotel sem podati le nekaj misli, opozo-riti na to, da je treba tudi pri takih stvareh študirati dušo naroda in njega naravo. Poznati je treba ljudi, poznati njih srce, njih obzorje in njih hrepenenje, poznati pa tudi dobre in slabe lastnosti, kajti sicer je vsako delo brez pomena in tudi brez — vspeha. —

Iz Tolmina. — Kakor je znano, razvije tuk. rokodelsko-bralno društvo svojo zastavo dne 9. septembra t. l., znano pa je tudi, da se ob enem razvije novo zastavo tuk. narodne čitalnice in da se blagoslovi gasilni dom pro-stovolnega-gasilnega društva. Torej letos se bode vršila velika skupna narodna slavnost, kakoršne niso še doživele naše gore.

Srečno pero je popisalo že dolgo zgo-dovino narodne čitalnice, kar gotovo je cenje-nim čitateljem »Soče« v spominu. Da pa se-znanimo slavno občinstvo tudi z rok. bral. društvom, bodi dovoljeno na tem mestu tudi meni v kratkih potezah označiti ustanovljenje in daljni razvitek tega društva:

V Tolminu so naraščali od dne do dne nižji sloji, kateri so hrepeneli po društvenem življenju. Združiti te sloje s čitalnico ni bilo mogoče, ker sredstva niso dopuščala. Radi tega so začeli nekateri rodoljubi ugibati, kako temu opomoči. Te naloge sta se poprijela pok. gos-poda France Jež in Valentin Tuta, zbrala okoli sebe že druge prvake ter jih sklicala na posvetovanje. Po kratki debati splošila se je misel: »ustanovimo rok. bral. dru-štvo«. To se bliskoma razširi po Tolminu, in jelo je uplivati potolažljivo na prej ome-njene sloje.

Po kratkih pripravah sta sklicala omenjena gospoda osnovni zbor dne 5./6. 1881., kateremu je bila naloga sestaviti pravila, to se je poverilo pok. gospodu Fr. Ježu. Ko je sledni sestavil pravila, predložil se jih c. kr. namestništvu v Trstu v potrditev, katero jih je odobrilo z odlokom št. 16454/I z dne 24./11. 1882. Takoj za tem vršil se je prvi redni občni zbor, in sicer dne 2. decembra 1882. in izvolil predsednikom pok. gosp. Fran-ceta Ježa. (Pride še.)

Iz Ajdovščine. — Dne 25. junija t. l. smo izročili materi zemlji zopet mlado žrtev, na-debudnega 23 letnega mladeniča, diko in ponos starišem, dobrega tovariša in vrliga prijatelja, gospoda Ferdinanda Plesničarja, sina upokoje-nega c. kr. gozdarja. — Umrli Ferdinand je bil rojen v Krnici pri Trnovem 30. maja 1883. Šolal se je v Idriji, Ljubljani, Gorici in Trstu.

Uže v VI. gimnaziji moral je pretrgati tuk zaradi bolezni na očeh. Lep in vrl mladenič je bil priljubljen povsod; vse ga je čislalo in spoštovalo. Vzlet k vojakom je pospešil bolezen. Po dovršenih vajah je dobil dopust. V tem času je bil pri dr. Tumi v Gorici in dr. Schweitzerju v Ljubljani kot stenograf. Ali kal bolezni (srčni katar) je napredoval in blagi mladenič je prišel v domačo hišo k nesrečnim roditeljem tešit svojo bol. — Mirno je prenašal bolezen in le zadnje dneve je tožil, da mu je žal, ker ne bode mogel dokončati svojih študij. Dne 25. junija se je postrila bolezen (pljučni katar) in ob 3^{1/4} uri popoldne izdihnil je blago dušico.

Počivaj v miru, zlata duša, v zemlji domači! —

Iz Kala. — Proti obč. volitvam v Kala, ki so se vršile dne 15. in 16. junija 1900., je vložilo protest 1. županstvo v Lokovcu in 2. klerikalna stranka v Kalu. Proti prvemu moramo omeniti, kaj briga naša volitev Lo-kovsko županstvo, akoravno je pod našo ka-tastralno občino približno kakih 70 davkopla-čevalcev, vendar se nočejo za volitve oni nič potegovati. Županstvo pa, ki ne plačuje nika-kega davka, pa protestira proti tukajšnjim volitvam. Ker je sicer ta komedija le prazna, se mora torej takoj pri tukajšnjem županstvu rešiti in zopet vrniti.

Drugič moramo omeniti protest naše klerikalne stranke, in sicer tudi uzrok, kate-rega so v protestu navedli. To je pač nekaj čudnega, da so si oni bali kakih nemirov in preprirov, ker so bili skoraj vsi na licu mesta pred županovo hišo, pa samo voliti niso hoteli, ker so videli, da je zmaga narodno-napredne stranke. Sedaj pa zahtevajo novo volitev pod asistenco orožnikov! Zakaj pa bi imela občina take stroške brez potrebe. Ako bi pa do tega prišlo, da bi se volitve na novo vršile, in ako se bojite prepira, naj pride pa voditelj vaše stranke kot varstvo proti prepiru na lice mesta, in pa plačajte mu, ker on je vpokojeni orožnik, krepak mož in, vrhu tega bi vam skoraj ne bilo potreba plačati, ker ima vsaki mesec lepo-pokojnino, pa vseeno obdeluje svojo velike kmetije doma. Asistencije pa mi ne rabimo, ker vemo, da bo tudi prihodnjic naša zmaga, in tudi sploh, ko bi ne bila, mi bi se gotovo ne topli, kakor vi mislite, ker smo vedno bili miroljubni moške kakor ste vi. Omeniti moram še, da do tega ne pride, da bi v naši občini gospodarili kleriki. Napreduj! —

Sedaj bo Primorje na vrsti!

V četrtek je priobčil »Piccolo« naznanilo z Dunaja, da laški poslanci v odseku za volilno reformo prenehajo z obstrukcijo ter da po razpravi z Kranjsko ne pridejo še na vrsto primorske dežele.

To se pravi, da so pogajanja laških pos-lancev z ministerskim predsednikom in nem-škimi poslanci imela uspeh, tako, da smejo (Dolje v prilogi.)

antičnih gledališč, da so se z desno stranjo ustnic smehljale in z lepo jokale in se namrdovale.

Toda intimo moramo hitro pristaviti, da se je smehlja-joča stran navadno umaknila namrdnjeni in jokavi; na ta način je dobri mož navadno izginil ter naredil prostor brutalnemu soprogu in ostremu očetu.

„Zakaj, vraga, hoče neumnica z menoj govoriti?“ zamrmra Danglars. „In zakaj tukaj? Zakaj ne pride v moj kabinet?“

Končno se odpro vrata, in Evgenija vstopi. Oblečena je bila v obleko iz črnega satina z motnimi cvetlicami iste barve; lase je imela frizirane in na rokah rokavice, kakor da name-rt. z vsak hip stopiti v svojo ložo v italijanskem gledališču.

„Torej kaj želiš, Evgenija?“ zakliče oče. „In zakaj v tem slavnostnem salonu, ko je tako prijetno v mojem kabinetu?“

„Čisto prav imate,“ odvrne Evgenija in da svojemu očetu znamenje, naj sede, in vaši dve vprašanji obsegata ves najin pogovor, zaradi katerega sva prišla semkaj. Odgovorim vam na obe, in sicer najprej na drugo, ker je bolj priprosto. Salon, gospod, sem si izbrala, za kraj pogovora zato, da se izognem neprijetnemu utru, ki bi ga naredil na me bankirjev kabinet. Te blagajniške knjige, in naj so še tako pozlačene, ti predali, ki so zaprti trdno kakor vrata kake trdnjave, te množice bančnih listkov, ki prihajajo, ne vem od kod, ta nebroj pisem, ki prihajajo iz Anglije, Holandije, Španije, Indije, s Kitajskega in iz Peruja, — vse to ima v splošnem na očeta čuden upliv, da čisto pozablja, da so na svetu še interesi, ki so večji in svetejši kakor socialno stališče in mnenje njegovih stanovskih tovarišev. Izvoila sem si salon, ker se tukaj iz krasnega okvira veselo in zadovoljivo smehlja na vas vaša slika, ker naju obda-jajo tukaj tudi slika moje matere, moj lastni dragocen portret in razni drugi okusni umetniški zakladi. Jako visoko cenim moč zunanjih utisov; pri vaši osebi se v tem oziru morda motim, toda kaj hočete? Če bi mi ne ostalo nekaj iluzij, bi ne bila umetnica.“

„Jako dobro,“ pravi Danglars, ki je poslušal to celo tirado z neomahljivo hladnokrvnostjo, ne da bi razumel le eno besedo od nje, dasi ni bil raztresen.

„To je bila torej druga točka, kakor se mi zdi,“ pravi Evgenija, ne da bi se najmanj zmedla, in z ono moško odloč-nostjo, ki je bila lastna njenim besedam in kretnjam; „in zdi se, da ste s tem pojasnilom zadovoljni. Vrniva se zdaj k prvi točki! Vprašali ste me, zakaj sem vas prosila tega pogovora; to vam hočem povedati čisto kratko; gospod, šujte mojo izjavo: Jaz se nočem omožiti z gospodom grofom Andreo Cavalcantijem.“

Danglars plane kvišku ter dvigne svoje oči in zaeno svoje roke proti nebu.

„Moj Bog, da, gospod,“ nadaljuje Evgenija čisto mirno. „Vi se čudite, to vem dobro, kajti odkar se pečate s to malen-kostno zadevo, nisem čisto nič nasprotovala; zdaj pa je prišel trenotek, da ljudem, ki me v stvarih, katere mi ne ugajajo, ne upoštevajo, povem svojo prosto in odločno voljo. Te pot je moja mirnost in pasivnost, kakor pravijo filozofi, izvirala iz drugega vira; kot pokorna in ubogljiva hčerka“ — lahek smeh-ljaj zaigra deklici na skrklatasto rudečih ustnicah — „sem hoteia poskusiti, ukloniti se vaši volji.“

„Torej?“ vpraša Danglars.

„Torej, gospod,“ odvrne Evgenija, „poskusila sem in zbrala vse svoje moči, in zdaj, ko je prišel odločilni trenotek, se kljub vseni svojemu prizadevanju čutim nezmožno, da bi ubogala.“

„Toda uzrok, Evgenija, povej mi končno uzrok!“

„Uzrok?“ odvrne deklica. „O moj Bog, ne morda, da bi bil ta mož grši, neumejši ali neprijetnejši od drugih. Ne, gospod Andrea Cavalcanti je, kar se tiče njegovega obraza in stasa, jako lep mož. Tudi ni moje srce morda naklonjeno bolj kakemu drugemu kakor njemu. To bi bil uzrok deklice v zavodu, kakoršne smatram same sebe nevedne. Jaz ne ljubim sploh nikogar, gospod; t. veste, ali ni res? Zato torej ne vem, zakaj naj bi se brez absolutne potrebe navezala na večnega tovariša. Torej, oče, na morju življenja, kjer se razbijejo ob skalovju vse

naše nade, vržem od sebe vso nepotrebno prtjago in obdržim samo svojo voljo, živeti čisto sama in torej čisto prosta.“

„Nesrečnica, nesrečnica!“ zamrmra Danglars ves besel kajti iz dolge skušnje je poznal trdnost sklepov, katere je na redila njegova hči.

„Nesrečnica,“ ponovi Evgenija, „nesrečnica pravite, gospod! Nikakor ne. Resnično, ta izraz se mi zdi teatraličen in prisiljen. Baš nasprotno me je imenovati srečno, kajti vprašam vas, česa mi manjka? Svetu se zdim lepa, in zato me povsodi prijazen sprejmejo; in prijazen sprejem ljubim, kajti to osveži obraz in ljudje, ki me obdajajo, se mi zde manj grdi. Nekoliko de-hovita sem in v nekem oziru dovtetna, kar mi daje možnost, da si vzamem iz življenja to, kar se mi zdi primerno, kakor dela opica, ki zdrobi zelen oreh, da pride do sladkega jedra. Bogata sem, kajti vi ste eden najprezračnejših mož na Fran-coskem, in jaz vaša edina hči; tudi niste tako zakrknene srca kakor očetje na gledališkem odru, da bi svojo hčer raz-dedičili, ker vam neče dati zeta in unuka. Previdna postava vam je vzela pravico, da bi me razdedinili popolnoma, kakor vam tudi jemlje moč, da bi me mogli prisiliti, naj stopim v zakon s tem ali onim. Torej lepa, duhovita in nadarjena, kakor sem, in bogata? Kako me morete imenovati nesrečno? To je vendar sreča, gospod!“

Vidé svojo hčerko, kako se pred njim ponosno smehlja Danglars ne more zatreti svoje surove jeze in zakriči; toda to je bilo tudi vse. Pred vprašujočim pogledom svoje hčerke, pre-temi lepimi, strogimi, bistro vanj uprtimi očmi povesi svo pogled in se previdno pomiri.

„Res, hčerka,“ odvrne smehljaje, „vse lastnosti imas, katerih govoriš, le ene ti manjka; nočem ti jo neuljudno imenovati; raje imam, da jo uganesh sama.“

Evgenija pogleda Danglarsa, zelo presenečena, da se drzne odrekati cvetlico iz te krone ponosa, ki je tako lep delila njeno glavo.

Labi upati, da odsek sprejme vse njihove zahteve glede primorskih dežel; te so: po en mandat za Gorisko in Istro ter drugačna razdelitev volilnih okrajev v Trstu.

„Slov. Narod“ je priobčil članek „Primorska v nevarnosti“. Tam čitamo:

„Italijani zahtevajo, naj se jim da na Goriskem in v Istri po en nov mandat, tako da bi ena tretjina prebivalstva v teh dveh kronovinah imela ravno toliko poslancev kakor ostali dve tretjini. En Italijan bi torej imel trikrat večjo pravico kakor en Slovenec ali Hrvat. Povrh pa bi pri volitvi v delegacijo odločeval zreb, če se ne bi dosegel kompromis, in bi se pred vso Evropo dostikrat pokazalo, da sta Istra in Goriska deželi, kjer je italijanska tretjina ravno tako močan faktor, kakor slovenska in hrvaška dvetretjinska večina. Kaj bi to pomenilo, si je lahko misliti, posebno z ozirom na aspiracije Italije, ne glede že na to, da bi bili Italijani v teh deželah samih in pri vladi ves drugačen faktor, če bi imeli ravno toliko poslancev, kakor Slovenci in Hrvati. Ta svoj namen hočejo Italijani doseči navidezno skromnostjo, za katero pa se skriva lokavi pokušas oropati tržaške Slovence edinega mandata, ki jim ga daje vladni načrt volilne reforme. Tržaški občinski svet je vladi naznanil, da rad prepusti en tržaški italijanski mandat Goriski ali Istri. To se sliši prav lepo, je pa velika zriječnost. Dr. Rybat je v „Edinosti“ pojasnil, da bi tržaški Italijani dosegli s tem — lep uspeh. Če dobi Trst le pet mandatov, bi se morali seveda tržaški volilni okraji preurediti in v tem slučaju bi Italijani lahko vzeli Slovence edini mandat, ki jim ga daje vladni načrt in vzeli bi tudi socialnim demokratom edini mandat, ki ga morajo po vladnem načrtu dobiti v Trstu. Res bi Trst imel samo pet poslancev, ali vsi bi bili Italijani, dočim bi po vladnem načrtu dobili Italijani le štiri poslance, enega Slovenci, enega pa delavci. Italijanom je priskočil na pomoč dr. Erier. Ta hoče, naj se tirolskim Italijanom vzame en sam mandat in naj se jih zato odškoduje na Primorskem. Sicer se Italijani še ustavljajo, ker tudi na Tirolskem nočejo ničesar izgubiti, ali če ne pojde drugače, se znajo tudi s tem zadovoljiti, saj poskočijo silno njihove šanse, če ne bodo zahtevali, da se ustvari novi mandati, nego le preneso iz Trsta in s Tirolskega v Istro in na Gorisko. Kak udarec bi to bil za vse slovenstvo na Primorskem, zlasti pa v Trstu, tega pač ni treba šele pojasnjevati.“

„Edinost“ piše: „Italijani zahtevajo, da se mesto po načrtu Hohenlohe nameravanega šestega mandata za Trst da Italijanom še en mandat (tretji) za Gorisko in istotako še en mandat (tudi tretji) za Istro, tako, da bi v obeh teh kronovinah imeli Italijani ravno toliko mandatov kakor Slovani. Ako bi se ustreglo tej želji Italijanov, bi pomenjalo to ne le skrajno favoriziranje itak že po volilni reformi najbolj favoriziranih Italijanov, temveč tudi kričevo krivico za slovansko večino v teh dveh pokrajinah. Zato smo se nemalo začudili, ko smo dobili z Dunaja vest, da nekateri češki in celo tudi neki slovenski poslanci iz Kranjske dela pri slovanskih zastopnikih iz Primorja na to, da bi se udali drznim zahtevam Italijanov!! Mi ne moremo pojmiti, kako more slovanski zastopnik podpirati take nake, ki jim je namen, da onemogočijo enkrat za vselej, da bi slovanska večina v deželi prišla do primerne politične veljave, in ki bi obsodile isto v večno politično inferiornost. Proti takemu atentatu se mora vsaki slovanski poslanec upreti z vsemi svojimi silami. — Omenjene vesti so izzvale med našim ljudstvom najhujše ogorčenje. Politično društvo „Edinost“ je dalo izraza temu ogorčenju z nasledujoč brožavko, odposlano raznim slovanskim poslanecem: Vest o namerovanih neopravičenih spremembah volilnega načrta za Primorsko v korist Italijanov vzbujajo tukaj ogorčenje. Vsako daljnjo koncesijo Italijanom v Primorski smatramo izdajstvom na slovanski stvari.“

Na najdrznejši način so opeharili v odseku štajerske Slovence za 3 mandate Opeharili so v odseku koroške Slovence ter jim dali okraj, v katerem Slovenec ne more biti izvoljen. Tri poslance bi morali imeti slovenski Korošci, imeli bodo pa nič. Prišla je na vrsto Kranjska. Očiganiili so meščane in obrtne kraje, dobili pa so Nemci kočevski mandat.

V odseku za volilno reformo se kaže v bengaliski luči, da ta toli hvalisana splošna in jednaka volilna pravica bo usodepolna za Slovence, da prav mi Slovenci bomo žrtve vo-

lilne reforme. Nemci so nam že odtrgali mandate na Štajerskem in Koroškem v družbi z Lahi, sedaj nastopajo Lahi, da bi iztrgali tržaški slovenski mandat ter si priborili nove poslance na Goriskem in v Istri. Povsodi naj bodo Slovenci prikrajšani, povsodi naj trpimo mi pod volilno reformo, katera bi imela prinesiti narodom pravice!

Res, da se nam Nemci in Lahi do skrajnosti sovražni, res, da nam vlada ni naklonjena, ali res je pa tudi, da je stališče večine jugoslovanskih poslancev jako napačno, ker se pehajo le za to, da naj se dovrši volilna reforma, pa če je že taka ali taka — da le na Kranjskem pade vse v roke klerikalcem! Zato pa tudi ni pravega odpora. Bartoli si je znal v odseku za obstrukcijo pridobiti ugoden teren za laške aspiracije — Slovenci pa potrpežljivo sprejemajo udarec na udarec. Seveda potem ne more biti drugače nego je. Če bi pa zavlada v odseku kar najenergičnejša obramba od strani Slovencev, potem bi utegnili biti že kaj drugače, ko bi se tudi drugi poslanci zavzeli za to, da ne bomo le sleparjeni po volilni reformi. Sedaj je nekaj, ali vse je tako, da se smemo opravičeno bati, da prodró laške pretirane zahteve.

Kakor vse kaže, grdo razmrevari Slovence odsek za volilno reformo. Ali bo prav tako tudi v zbornici? In takemu odseku predseduje slovenski poslanec! Kakšna usodna ironija!

Brezpravni smo v Avstriji — in vrh tega še tako izdajstvo iz vrst onih, ki toliko kričijo o pravicah, katere naj se dajo ljudstvu!

Domače in razne novice.

Dvojezični napisi odpravljeni. — Vlada je odstranila dvojezične napise na državnem kolodvoru v Gorici. Izginila sta „Görz-Gorizia“, in zdaj je odprto vprašanje: ali bo vlada tako predrzna, da ju zopet postavi po slavnostni otvoritvi, ali pa dodá še prvotno in edino pravilno ime — Gorica. Ako se zgodi prvo, tedaj se vresniči sumnja rodoljubov, ki dunajski vladi ničesa ne verujejo in jo smatrajo sposobno za najbrezstidnejša nasilstva proti našemu narodu. V takem slučaju dá združeno in edino slovensko ljudstvo Dunaju odgovor v besedah in dejanjih, da dobi posebno mesto v politični zgodovini. — Ako pa bo postavljeno še slovensko prvotno ime Gorica, tedaj je vlada izpolnila svojo najprimitivnejšo dolžnost narodu, po čegar zemlji teče ta železnica.

Dunajska vlada naj bo sploh zadovoljna, da naš narod pripušča nemške napise na državnih poslopih. Nemščina pri nas ni deželni jezik, državni tudi ni: kaj ima torej opraviti na železniskih poslopih v naši deželi?! — Ako ne bo konec šikan in žaljenj od vladne strani, tedaj bomo Slovenci res primorani pričeti neizprosno boj proti rabi nemščine v naši deželi!

Z odpravo dvojezičnih napisov se je položaj deloma spremenil. Nočemo posegati naprej v sklepe javnih shodov, ki bodo jutri v celi deželi, ali to pa moramo naglašati po svoji dolžnosti narodnega glasila: da bi moral biti slovenski napis do otvoritve že postavljen! To edino bi bilo dovoljno zadoščenje na že dovršen atentat z Dunaja na goriske Slovence v njihovi hiši. — Ali se torej Slovenci udeležimo ali ne otvoritvene slavnosti, kako se je udeležimo itd., to prepustimo sklepom jutrišnjih shodov.

Beseda sodeželanom Italijanom! — Pripoznati morate, da je naša zahteva po slovenskem napisu naravna. V boju za to pravico se nismo niti najmanje dotaknili Vaših pravic, ni padla proti Vam niti ena sovražna ali le neprijazna beseda. Mi želimo celó, da bi se Slovenci in Italijani sporazumeli v domači hiši ter napovedali složen boj proti prodirajočemu germanstvu. — Ako bi pa vkljub tako lojalnemu postopanju Slovencev sledile zdaj kakorsneki hujškarije od laške strani, tedaj naj hujškači odgovarjajo za posledice, — kajti ponovilo bi se leto 1897. v podvojeni ostrosti. Slovensko ljudstvo cele dežele bo kakor jeden mož kaznovalo tiste, ki bodo kazni vredni!

Slovenske zastave! — Vse naše občine naj razobesijo edino le narodne zastave. Teh bodi povsodi na vseh pripravnih mestih.

Šolski otroci so n. pr. v Divači pozdravili cesarja s trobojnicami. Lep prizor je bil to! — Zakaj naj bi bilo zdaj drugače? Kdor ne mara videti slovenske trobojnice, ni vreden, da bi gledal kake druge v slovenskih rokah!

Zato naj šolski otroci greó z malimi trobojnicami na postajo. To seveda v slučaju, ako se Slovenci udeležimo otvoritvenih slavnosti!

Složnost mej goriskimi Slovenci, ki je nastala kar sama ob sebi vsled znanih krutih žaljenj, je vzbudila mnogo priznanja v deželi in izven dežele. Nastala je, in potrebna je; rodi pa tudi uspehe. Ni bilo treba nikakih pogajanj, in nič ni bilo treba hujškanja, kakor bi rekel kak birokrat, da se je vzbudilo ljudstvo ter postavilo odločno po robu vsakemu žaljenju visokih mogotcev! Ponosni smo na naše ljudstvo. —

Dobili smo ostre dopise z vseh strani naše dežele, vse je pokonci. Rodoljubi, na pravi poti ste, v tem duhu vstrajajte naprej! Ljubljanski župan goriskim Slovencem. — Včeraj smo dobili iz Ljubljane tako-le brzovjavo:

Čestitam goriskim Slovencem, katerih složni in odločni nastop v zadevi postajnega napisa je rodil važen uspeh. Naj se iz tega rodi in necessarius sloga, katere nam je proti vladi ter njenim laškim in nemškim proteževancem tako nujno potreba! Župan Hribar.

Trgovsko-obrtna zadruga v Gorici je imela 1. t. m. letni občni zbor, prvič po novih pravilih. Ker izidejo letos računi za leta 1905. zadnjič po starih pravilih, dobé člani tudi poduk o preosnovani zadrugi, ki olajšuje članom plačevanje in so obresti znižane. — Občni zbor je razdelil tako-le čisti dobiček zadruga:

Do 31. decembra 1904. narasli, še nerazdeljeni čisti dobiček IV., V., VI., VII. in VIII. odseka v znesku K 46305.59 se priklopi splošnemu rezervnemu zalogu.

Iz čistega dobička za leto 1905. znašajočeg. K 28531.82 se nakazuje:

Splošnemu rezervnemu zalogu nadaljnjih	K 2.587.92
Posebni rezervni zalogu za morebitne izgube	20.000—
Penzijskemu zalogu za uradništvo	3.000—
Knjižnici »Narodne prosvete« v Gorici	500—
Dramatični šoli »Narodne prosvete« v Gorici	200—
Društvu »Narodni sklad« v Gorici	1.000—
Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani	100—
Zavodu s. Nikolaja v Trstu	100—
Telovadnemu društvu »Sokol« v Gorici	200—
Podružnici »Slovenskega planinskega društva« v Cerknem za gradnjo koč	100—
Za gradnjo »Sokolskega doma« v Prvačini	50—
Za nabavo telovadnega orodja »Solkanskemu Sokolu«	50—
Učiteljskemu konviktu v Ljubljani ustanovnino	200—
Društvu »Slovenskih književnikov« v Ljubljani ustanovnino	300—
Slov. bralnemu in podpornemu društvu v Gorici podporo za učitelja petja	100—
Vodstvu pripravnice v Tolminu za podporo revnejšim učencem	40—
Preostanek	3.90

se prenese na nov račun.

S tem je izčrpan dobiček za leto 1905. v znesku K 28.531.82 S to razdelitvijo je narasel: Splošni rezervni zalog na „ 80.000— Posebni rezervni zalog za morebitne izgube na „ 20.000— Pokojninski zalog za uradništvo na „ 6.150— Skupaj K 106.150—

Pevskemu in glasbenemu društvu se dovoli brezplačno stanovanje v »Trgovskem Domu«.

Iz teh števil je razvidna moč in velika bodočnost naše zadruga. V 10 letih mora biti vse najmanj potrojeno! Naprej po sedanji poti!

Osmi kongres slovanskih časnikarjev se bo vršil dne 8. in 9. septembra t. l. na Moravskem in sicer v mestu Uh. Hradišče poleg staroslovenskega Velehrada. — Odbor »Središčne zveze slovanskih novinarjev« je v svoji seji, ki se je vršila dne 3. junija v Prerovu in kateri so prisostvovali člani odbora: predsednik M. Chylinski, G. Smolski, dr. Vergun, K. Jonáš, F. Miškovsky, dr. K. Baxa, B. Knecht in Fr. Sokol Tuma, določil nastopni dnevni red: Člani kongresa se sestanejo dne 7. septembra, v

Brnu v hiši Besede in od tod odpotujejo dne 8. septembra v Uh. Hradišče. Členi, katerim ni treba iti preko Brna, se dne 8. septembra sestanejo v Prerovu in od tod v Uh. Hradišče, kjer bo dopoldne otvorjeni kongres. Popoldne obiščejo udeleženci znameniti zgodovinski spomenik Velehrad. Dne 9. septembra se bo kongres nadaljeval in vršila se bo glavna skupščina »Zveze«. Popoldne bo izlet v krasne kopelji Lubačovičke, kjer bo kongres zaključen. Prijave za kongres je poslati predsedniku odbora za prireditev kongresa, g. K. Jonášu, glavnemu uredniku »Venkova« v Pragi, Jurgmannova ulica.

Na drugo železniško zvezo s Trstom se je začelo misliti leta 1868., skoraj 15 let po otvoritvi južne železnice; dosedaj je preteklo od tega časa 38 let. Mnogo se je pisalo zlasti o črti Predel-Gorica (tudi v »Soči« je bilo veliko člankov) in pa o črti čez Loko-Divačo. Vlada se je takrat izrekla za Predel, trikrat je bil načrt predložen zbornici poslancev, ki ga je leta 1875. odklonila. Pozneje je bila zbornica voljna sprejeti načrt čez Predel, ali tu se je vojaška oblast izrekla odločno proti tako veliki železnici tik meje. Pozneje se je napravil načrt za Bobinjsko železnico, in leta 1901. ga je zbornica sprejela. — Gledé te črte se je uginalo, ali naj bi šla čez Kras ali kar čez Devin; slednjič se je ukrenilo prvo.

Dolga je nova črta od Celovca do Trsta 103 km, ima 32 postaj, 678 malih mostov in 49 mostov z nad 20 m v svetlobi; gre skozi 49 predorov, pod zemljo prevozi 16.790 m.

Iz Trsta na Dunaj je sedaj 589 tarifnih km, v prihodnje jih bo 555; iz Trsta v Prago je sedaj 938 km, v prihodnje 827; iz Trsta v Heb sedaj 981 km, v prihodnje 783; iz Trsta v Celovec sedaj 314 km, v prihodnje 213; v Beljak iz Trsta sedaj 273 km, v bodoče 202; iz Trsta v Solnograd sedaj 662 km, v prihodnje 409.

Iz Monakovega na Bavarskem je bila doslej vožja v Genovo in Trst jednako dolga; sedaj pridobi Trst proti Genovi 180 km; tako tudi druge dežele na severu. Nemčija je bila sedaj nagnjena Benetkam, z novo železnico se obrne proti Trstu.

Iz odseka za volilno reformo je izstopil sedaj, ko je končan boj za Kranjsko, narodno-napredni poslanec Plantan. Storil je svojo dolžnost ter se potegoval za primerno zastopstvo mest in trgov, ali spletkarenju dr. Šustersiča se je posrečilo, da so mesta in trgi opeharjeni parlamentarno zastopstvo ter izvoščeni na in nemilost Šustersičevim nezavednim volilcem. Šustersič ni imel srca za slovenska mesta in trge, pač pa se je izrekel hitro voljnega za nemški kočevski mandat, ker je upanje, da bo izvoljen v Kočevju tamkajšnji dekan.

V odsek za volilno reformo je vstopil na mesto Plantana naš poslanec Oskar Gabršček, ki se je včeraj živo potegnil za primorske Slovence.

Otvoritev Bohinjske železnice prične dne 19. t. m. na Jesenicah s cerkvenim blagoslovom. Nato bodo prestolonasledniku predstavljeni pri zgradbi poslujoči in drugi slavnostni gostje. Ob 1. uri 25 minut se odpelje z Jesenic dvorni vlak, ki se ustavi na važnejših postajah in važnejših zgradbah: na Bledu, Boh. Bistrici, Sv. Luciji, Tolminu, v Kanalu, Gorici, ob mostu čez Sočo, Rihembergu, Štanjelu. Dohod v Trst bo proti večeru. Takoj za dvornim vlakom bo vozil še en poseben vlak, v katerem se bodo vozili slavnostni gostje.

V Gorico dospje otvoritveni vlak dne 19. t. m. pop. ob 4.4 ter se ustavi tu 20 m.

Za »Sokolski Dom« v Prvačini je mnogo zanimanja. Prvačkoyci so se lotili dela prav resno. Prostor, kjer bo stal »Sokolski Dom«, je izbran ugodno ob cesti malo pred uhodom v vas. »Sokolski Dom« obeta biti lepa, obsežna stavba, ki bo v ponos Prvačini.

Odbor »Slov. bralnega in podpornega društva v Gorici« naznanja vsem svojim članom, da pričnejo pevske vaje za izlet v Tolmin v ponedeljek, dne 16. t. m. ob 8 1/2 uri zveč. v prostorih Slov. Čitalnice.

Petje bo poučeval iz prijaznosti gospod E. Komel.

Tem potom vabimo še enkrat vse ljubitelje naših lepih narodnih pesmi, da pristopijo k našemu pevskemu zboru. Oglasi se lahko v društvenih prostorih.

Sestanek potovalnih učiteljev se je vršil 6. t. m. v Zadru. Sešli so se potovalni učitelji iz južnih dežel v namen, da si ustvarijo svojo organizacijo. Iz Gorice je bil na shodu g. A. Štrekelj. Izvolili so pripravljalni odbor.

Na novi železniški prog: Trst-Jesenice se prične osebni in tovarni promet dne 23. t. m.

Matura na gimnaziju. — Po pomoti je bil izpuščen iz poročila o maturi na gimnaziju Šoban Alojzij iz Koprive, ki je tudi prestal zrelostne izpite.

Kanalsko županstvo je bilo prejelo zadnji čas več brezimnih pisem glede napisa na postaji. V istih se županstvu očita, da spi, namesto da bi se brigalo za napis na postaji. Županstvo kanalsko se je že v prvem začetku prizadevalo, da bi se napis glasil „Postaja Kanal“. Ko se je pa govorilo, da bo napis Canale-Kanal, je isto napravilo tudi svoje korake, ali brezuspešno. Ko so pokladali napis na postajo, se je glasil Kanal-Canale, a za nekaj dni ga je kar čez noč neka nevidna moč premenila v Canale-Kanal.

Istotako je napravilo županstvo Avče primerne korake — v to, da bi se postaja imenovala edino-le Avče, a sedaj se glasi Auzza-Avče. Proti spakodranki Auzza je županstvo odločno protestiralo na c. kr. namestništvo v Trstu in c. kr. želez. ministerstvo. Rešitve še ni, pač pa je že dobilo županstvo radi tega odločnega protesta od goriškega glavarstva oster — ukor!

Jutri bo zadnjič odnešena veselica v Sovodnjah, v Solkanu bo lepa veselica tamkajšnje Čitalnice (igrajo prvokrat pri nas burko Brat Sokol), v Nabrežini pa se zbere Sokol iz Trsta in Gorice. Torej dovolj društvenega gibanja.

Iz kraškega kota nam pišejo: „Poznate li župana, kateremu ni para? Rekel je svoj čas, da hoče pokazati, kako se župani. Zadnjeletni račun pa je skloftal tako, da je v resnici pokazal, kako zna županiti. Kaj takega se ni še slišalo. Pokazal nam je, da mu občina dolguje 5000 K! Ali bi si pomnožil petelinovo perje, če bi vsi molčali! Občinarji, zdaj vidite komu ste dali ovce past. Hitro na noge, da se omenjeni račun še enkrat preišče. Kaj je motilo starašine, ko so preiskovali račune? Pri bodočih občinskih volitvah pa pošljite takega župana na Dunaj županit, kjer imajo večjo blagajno kakor tu pri nas!“ Grilanc.

Glaspisovalno društvo „Progresso“ v Gorici priredi Podturnom veselico z namenom, da se iz čistega dobička ustanovi fond za napravo dobrega vodnjaka v tem predmestju.

Za tuje postavi imenovano društvo na Travnika lično tabelo vseh železniških vozniških redov.

Voltejški grad na Krasu. — V sredo 11. t. m. je utonila v občinskem vodnjaku oziroma lokvi Uršula Štolfa iz Voltejškega št. 16. Zgodilo se je to ob 7. uri zjutraj, ko je šla zajemat vode. Nesrečna žena ima kakih 45 let ter je mati štirih otrok. V zadnjih 10 letih so utonili 3, 10 pa so jih rešili.

Zadnji čas je, da se napravi pri nas velik vodnjak z dobro pitno vodo.

„Šagra“ na Placuti. — Dasi je bil lani goriški mestni svet sklenil, da ne dovoli več šagre na Placuti, se je letos vendarle zopet vršila eredi tega predmestja, ob hišah. Lani so smatrali tako šumno veselico za nedostojno Gorice, letos pa so jo zopet dovolili. Se vidi, koliko veljajo sklepi mestnega sveta. Mi smo bili lani proti taki šumni veselici v mestu, in sn. tudi letos.

Pa kaj! Če ima gospoda čisto navaden javni ples na Telovadnem trgu sredi mesta — naj ga imajo tudi Placutarji v predmestju. Menda so se bali takega očitavanja, pa so dovolili ples na Placuti.

Ukraden bicikelj. — Iz veže hiše št. 1. v ulici Municipio je bil ukraden v četrtek pop. med 5. in 6. uro bicikelj „Puch“, vreden nad 200 K.

Bralno pevsko društvo „Ladija“ v Devinu bo imelo 15. t. m. ob 10^{1/2} predpoldne v društvenih prostorih svoj izredni občni zbor.

Nedeljski počitek v trafikah. — Finančno ministerstvo je določilo, da v onih trafikah, kjer je prodavanje tobaka glavni posel, traja to prodavanje ob nedeljah 4. ure, kjer se pa izvršuje kot postranski posel, se sme opravljati le toliko časa, kolikor je dovoljeno nedeljsko delo.

Podružnica Slov. planinskega društva v Cerknem se iskreno zahvaljuje „Trgovsko-obrtni zadrugi“ v Gorici za blagovoljno naklonjeno podporo 100 K za gradnjo plan. koč na Poreznu.

Odprti lekarni. — Jutri pop. bosta odprti v Gorici lekarni Cristofoletti-Glihlich.

Ponočna služba v lekarnah. — V času od 15. do 22. t. m. bo ponočna služba v lekarnah Cristofoletti-Glihlich.

V hotelu „Pri zlatem jelenu“ bode jutri velik koncert, pri katerem svira vojaška godba. Začetek ob 10^{1/2} dop. Vstop prost.

Lahi zmagali v odseku za volilno reformo. — Včeraj so bile sprejete v odseku za volilno reformo vse krivične zahteve Lahov. Za Istro se je določilo 6 mandatov, za Goriško-Gradiščansko 6, za Trst 5.

Gabršček se je živo zavzel za goriške Slovence, ali pri glasovanju so bili sprejeti predlogi Lahov, in celo s 26 glasovi proti 8. Za laški predlog se je izrekel tudi notranji minister Bienert.

Tako smo Slovenci osleparjeni po tej volilni reformi na celi črti.

Za Goriško-Gradiščansko so okraji: 1. Gorica; 2. sodni okraj Goriški brez Goriče in Ločnika; 3. sodni okraj Ajdovščina, Komen, Sežana; 4. Červinjan in Tržič; 5. sodna okraja Gradišče in Kormin z Ločnikom; 6. sodni okraji Tolmin, Cerkno, Kanal, Kobarid, Bovec.

„Slovanska zveza“, to je tisti gnili Šusteršičev klub, se je izrekel za Bartolijske kompromisne predloge. Ivčević je izjavil, da bo na temelju sklepa „Slov. zveze“ glasoval za Bartolijske predloge, „da se čim bolj pospeši volilna reforma!“ Tako je sklenil Šusteršičev klub in tako so glasovali ti katoliški možje v odseku proti primorskim Slovanom. Škandal!

Razgled po svetu.

Odsek za volilno reformo je nadaljeval 11. t. m. specialno debato o razdelitvi in številu mandatov za Kranjsko. Posl. Plantan je branil svoje predloge nasproti posl. Šusteršiču, s katerimi hoče zadobiti meščanskemu stanu mesto, ki mu pripada ter je zahteval, da se skljuje vse zastopnike kranjske na kompromisna pogajanja. Govornik je očital vladi, da hoče napredne Slovence izročiti klerikalizmu. Posl. Gessmann je pojasnil stališče krščansko-socialne zveze do nemškega kočevskega mandata in do enega slovenskega mandata na Spodnjem Štajerskem ali na Kranjskem ter je izjavil, da bo njegova stranka v slučaju sporazuma med strankami glasovala za oba mandata. Debata je bila potem zaključena, nakar je posl. dr. Bartoli pričel govoriti italijanski. Isti je začel svoj govor o poludne ter je govoril do 2. in en četrt ure. Posl. Malik je potem predlagal, da se sešteje člene odseka. Pri tem se je pokazalo, da je odsek nesklepčen. Namestnik načelnikov je nato zaključil sejo ter odredil, da se isto nadaljuje ob 4. uri popoldne. Načelnik dr. Ploj je otvoril sejo ob 4. in en četrt uri pop. ter konstatiral sklepčnost. Posl. Malik je opozoril načelnika, da je navzočih komaj 30 členov. Najbrže se torej ni drugih členov odseka pravočasno obvestilo o seji, oziroma niso pravočasno prejeli dostavnice. O tem se je unela daljša debata. Posl. Stein in Chiari sta predlagala, naj se seja zaključi. Predlog je bil v poimenskem glasovanju vsprejet s 16 proti 13 glasom. Načelnik Ploj je zaključil sejo tar napovedal prihodnje sejo za četrtek.

Glasovanje za Kranjsko v odseku za volilno reformo. — 12. t. m. je bil dobojevan boj za Kranjsko. Pri glasovanju je manjkalo več poljskih poslancev. Po kratki debati se je začelo glasovanje. Najprej je prišel na vrsto predlog, naj se število kranjskih mandatov pomnoži od 11 na 12. Ta predlog je bil sprejet s 23 proti 17 glasovom. Dr. Adler in Italijani so glasovali proti temu predlogu. Potem je prišel na vrsto Löckerjev predlog, naj se ta 12. mandat odkáže kočevskim Nemcem, v katero svrhu se ustanovi poseben volilni okraj. Tudi ta predlog je bil sprejet, vendar se je iz kočevskega okraja izločila slovenska občina Ceglje in pa gorenska občina Belapeč. Kočevci so dobili torej poseben nemški mandat na Kranjskem. Zatem je prišel na glasovanje Plantanov predlog, naj se za kranjska mesta, trge in industrijalne kraje (izven ljubljane) ustanovita dva samostojna mandata. Plantanov predlog je bil odklonjen s 26 proti 11 glasovom in s tem je kranjsko meščanstvo in delavstvo pripravljeno ob vsako zastopstvo v državnem zboru. Z odklonitvijo Plantanovega predloga je bila končana razprava o Kranjski. Zdej je Šusteršič predlagal, naj se reasumira razprava o Koroški in o Štajerski v svrhu, da dobe Slovenci kompenzacijo za kočevski mandat. Predlog, naj se reasumira razprava o Koroški, je bil odklonjen s 27 proti 19 glasovom, pač pa je bil sprejet s 26 proti 18 glasovom predlog na reasumiranje razprave o Štajerski. Malfatti je konstatiral, da je bil svoječasni predlog dr. Ploja gledé sedmega slovenskega mandata na Štajerskem odklonjen s 26 glasovi, da je torej reasumiranje pravilno. Za reasumiranje razprave o Štajerski so glasovali vsi Slovani in nemški klerikalci ter nemški kršč. socialci. Drugi Nemci so proti temu zagnali strahovit vihar in jih psovali. Prizor je bil nad vse buren, kakor sploh vsa

seja. V debati o 7. slovenskem mandatu na Štajerskem je prvi govoril grof Stürgkh. Ko je še govoril dr. Adler, se je seja pretrgala.

Sedmi mandat Štajercem zagotovljen. — V odseku za volilno reformo je bil sprejet predlog, da se ustanovi sedmi volilni okraj za štajerske Slovence, s 23 proti 19 glasovom.

Oropan pošni voz. — Dne 5. t. m. sta dva moža napadla v bližini Čmureka pošni voz. Ugrabila in odnesla sta okoli 2000 K v gotovini in eno priporočeno pismo. Orožniki so storilcema že za petami.

Delo v varstvo otrok proti potepanju. — V vshodnem delu Newjorskem prebiva nebroj revnih rodbin. Umevno, da je tam mnogo pokvarjene mladine. Sedaj pa je magistrat rajel dečke iz tega predmestja ter jih postavi po ulicah, da skrbijo za snago. Če n. pr. kdo vrže na cesti kak papir od sebe, pa ga opozori deček, da tega ne sme, in občinstvo uboga. Pretekli teden so najeli v take svrhe 10.000 otrok.

Maksim Gorki, ki se nahaja v Ameriki, je baje nevarno obolel.

Hrvatski duhovniki proti reški resoluciji. — Kakor poročajo, delajo zagrebški nadškof Posilović s svojimi pristaši z vso silo proti pripadnikom znane reške resolucije. Baje je poslal nadškof cesarju pismo, naj ne imenuje v vlado mož iz koalicije, ker so liberalci in brezverci. Tudi v Senju so duhovniki sklenili delati proti onim, ki stojijo na reški resoluciji.

Veliko industrijsko podjetje v Dalmaciji. — Stavil se je konsorcij kapitalistov raznih narodnosti, ki namerava uporabiti v industrijske svrhe ogromno moč slapa Gubavice pri Zadarju, ki se cení na 300.000 konjskih sil. Tu bi se proizvajala električna sila za celo Dalmacijo.

Kako dolgo se kadi smodko? — Belgijci strastno pušijo. Neki bruseljski klub je priredil originalen match, namreč kako dolgo se more pušiti smodko. Šest mož je zapalilo hkratu vsak svojo smodko. Prvi jo je pokadil, ko še ni preteklo 20 m, najzadnji pa je kadil 2 uri 50 m; ta je dosegel rekord v počasnem kadenju.

Iz Francije v Italijo. — V Marsilju so z vojaško silo izgnali iz samostana nune sv. Klare. Te so odšle v Italijo ter se nastanijo v San Giulianiju.

Staroslovenski jezik na dalmatinskih gimnazijah. — Kakor poročajo dalmatinski listi, se letos maturandi na dalmatinskih gimnazijah bili prvokrat izprašani iz staroslovenskega jezika, ki so ga šolske oblasti pred tremi leti uvedle v dalmatinske gimnazije.

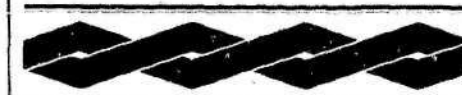
Milijonarjevo maščevanje. — Pensilvanski milijonar Schmidt je bil protiven ljubezni svoje hčerke do nekega revnega mladeniča. Slednjic sta pobegnila ter se poročila, potem pa prosila očeta oprostjenja in blagoslova. Milijonar je rekel, da jima vse odpušča, da naj le prideta. In prišla sta. Ko je mladi mož prestopil prag, je spustil milijonar nanj štiri hitce iz revolverja, da se je mrtev zgrudil na tla. Ljudje so hoteli linčati milijonarja, le s težavo ga je iztrgala policija iz njihovih rok ter odvedla v zapor.

Oglas.

Na Dolu pri Ajdovščini v hiši Andreja Likar

se oddá dve prazni sobi za par mesecev v najem letoviščarjem pod ugodnimi pogoji.

Gospodarstvo.

Okrožnica vsem občinskim upravam dežele. — Razpisuje se zabeležba za cepljenje na ameriških trtah Riparie Portalis in Rupestris monticole, pripravljene po sistemu prisilnega kaljenja v deželni trtnici v Sv. Roku (Gorica) za dobo cepjenja 1906.—1907. Na Ripariji Portalis in Rupestris Monticoli so se cepile te-le vrste tr: 1. Cepiči na Ripariji Portalis: a) belo grozdje: Beli Chasselas, Früh von der Lahn, Rumena rebula, Zelena rebula, Malvazija, Italijanski rizling, Renski rizling, Sauvignon blanc, Verduc, Pinot (burgundec), Tra-

miner. — b) črno grozdje: Barbera, Cabernet Sauvignon, Modra Frankinja, Pinot (burgundec), Refošk (kraški teran), Refošk (domači), Refošk (istrski), Frontignan, Negrara, Marzemini, Teroldego, Pique poule, Merlot, Cobbinella.

2. Cepiči na Rupestris Monticoli: a) belo grozdje: Beli Chasselas, Glera, Rumena rebula, Slankamenka, Pinot (burgundec), Italijanski rizling, Renski rizling, Sauvignon blanc, Verduc, Traminer. — b) črno grozdje: Cabernet Sauvignon, Modra frankinja, Pinot (burgundec), Refošk (kraški teran), Refošk (domači), Alicante, Frontignan.

Vsakdo, ki se hoče zaznamovati za cepljenje v deželni trtnici, ima predložiti pri deželnem odboru nalično vlogo, ki ima obsegati: 1. vrsto cepiča, in ali cepljenega za Ripariji Portalis ali na Rupestris Monticoli, kakor tudi množino vsake posamezne vrste cepljenk, ki jih želi kupiti. 2. ali nameruje vzeti cepljenje jeseni ali spomladi. Cena za 12 vinarjev za vsako enoletno cepljenko, za 12 kron za vsakih 100 cepljenk, koje se dajejo jeseni leta 1906. in 14 vinarjev za vsako cepljenko ali 14 kron za vsakih 100 cepljenk koje se bodo dvignile spomladi leta 1907. Za cene, ki se določijo za cepljenje, bode morala priti vsak kupec po naročeno blago v deželni trtnico v času, ki se v to določi od deželnega odbora toli za oddajo v jeseni, koli za oddajo v spomladi. Vsako naročilo potrdi deželni odbor posamezno; naročniki bodo imeli plačati tudi kot zadavek (aro) 15% od svote dejanske sprejetega naročila, in sicer tekom 8 dni po prejemu potrdila, da se je dotični naročnik zabeležil. Zadavek se plača deželni blagajni, katere izroči dotično pobotnico. Morebitne stroške za odposiljatev cepljenk plačajo naročniki. Naročnikom se zaračunijo tudi stroški za skladanje in sicer 1 krona za tisoč ali manj cepljenk. Nalaga se občinskim zastopom, da razglašajo to okrožnico v svrhu, da si lahko vsakdo, ki se za to zanima, pridobi kopijo, ki jih nudi vinorejcem brez stremiljenja. Dobičkom ustanovljena deželna trtnica, v kateri se pripravljajo dobre cepljenje za oddajo vitev vinogradov, kar je najboljši sredstvo, da se omeji uničujoče delovanje filoksera. Za jedno se pošlje istemu primerno številno okrožnico, ki se ima razdeliti med interese. Nalaga se občinskim upravam, da nabirajo za rebitne prošnje za zabeležbo in jih potem predložijo deželnemu odboru. Cepljenje se lahko naročajo s priloženimi tiskovinami. Opomba: istočasno, da si deželno trtnico v Podturnu lahko vsakdo vsaki dan ogleda; treba je v svrhu predstaviti se nadzorovalnemu odboru. Deželni odbor.

Carinska vojna med Avstrijo in Srbijo. — Kakor znano, je začela dne 5. t. m. carinska vojna med obema državama. Z obeh strani je za eksport zaprta. Avstro-Ogrska je bila podaljšati dosednji trgov. provizorij na tri mesece, ali je stavila take pogoje, da Srbija ni mogla vsprejeti. Avstro-Ogrska zahtevala, da se srbska vlada zaveže, da v tri mesece ne stori nobenega koraka v svrhu vanju o državnih naročilih (nakup topov, municije in železniškega materiala) in da vlada je na to nečuvno zahtevo odgovorila tako, da pod nobeno ceno tej zahtevi ne bo ugoditi. Ako bi Srbija podpisala zahtevo Avstro-Ogrske, da ne stori v teku treh mesecev nobenega koraka v reševanju vprašanj o državnih milijonskih naročbah, bi s tem prišlo Avstro-Ogrski monarhiji pravico odločnega glasu v Srbiji.

Če se Avstrija zapre popolnoma za zmanjka na našem trgu mnogo živine, in tega cena živini poskoči. Lansko leto je uvozilo iz Srbije v Avstrijo: meseca 7.467 krav in volov, 3.672 prešičev, 14.960 volov in krav, 4.993 prešičev, tembra 13.724 volov in krav, 10.551 prešičev, oktobra 11.231 volov in krav, 10.551 prešičev, novembra 8.860 volov in krav, 10.551 prešičev, skupaj 56.242 volov in krav in 10.551 prešičev. Ta živina je šla večinoma na Dunaj in v Prago in druga velika mesta.

Čebelarji, pozor! — Na Sv. Petra in Pavla dan se je vršil čebelarški shod pri učitelju čebelarju g. Žnidaršiču v Ilirski Bistvi. Zbranih je bilo okoli 50 čebelarjev in tudi čebelaric med njimi. Pri čebelnjaku je govoril Žnidaršič vdeležencem kolikor je bilo v kratkem času mogoče razlagal in razkazoval kako on čebelarji v dosego dobrih uspehov. Popoldan smo zborovali v prostorih varne testenin g. Žnidaršiča, tudi to predavanje je bilo zelo zanimivo, le žal, da udeleženi ni bila še številnejša.

Kor v tako kratkem času ni mogoče veliko važnega gradiva pretresti tako, da bi

Gorica — Gorica

Klimatično zdravišče.

Hôtel Südbahn

na Telovadnem trgu, poleg ljudskega vrta. — Hotel prvega reda. — V hotelu in dependanci nad 70 sob in salonov. — Lastna električna razsvetljava. — Električni avtomobil-omnibus k vsem brzovlakom in po potrebi. — Velik park pretežno z eksotičnim rastlinstvom. — Mirna, krasna lega, nič prahu, kakor nalašče za one, ki hočejo prijetno in mirno preživeti nekaj časa v Gorici. — Izborna kuhinja in klet. — V hotelu je obsežna knjižnica.

Štev. 1680. O. š. sv.

Razpis natečaja.

Podpisani c. kr. okrajni šolski svet razpisuje v definitivno odnosno provizorično nameščenje te-le službe:

1. Mesto učitelja-voditelja III. plačne vrste na jednorazrednicah: Branica, Gabrovica, Kobljeglava, Škoflje in Štjak.
2. Mesto učitelja v Sežani za ekspozituro v Orleku pri Sežani.
3. Mesto učiteljice na trirazrednici v Lokvi.

Prosilci oziroma prosilke naj vložijo svoje pravilno opremljene prošnje predpisanim putem na c. kr. okrajni šolski svet v roku 14 dni od dneva razglasitve v »Osservatore Triestino«.

Dohodki so ustanovljeni zakonom od 14. januarja 1906. dež. zak. in uk. štev. 10.

C. kr. okrajni šolski svet,

SEŽANA, 9. julija 1906.

Za predsednika.

A. Primožič

optik

naznanja, da je otvoril svojo delavnico

Gorica — ulica Vetturini št. 3.

Na prodaj ima: očala, zlata in niklasta, vse številke, barometre, toplomere, zdravniške toplomere, kukala, vage za vina in špирite, različne mikroskope ter druge v to stroko spadajoče reči.

Sprejema popravila ter pošilja ista na željo domov ter je sploh občinstvu na razpolago z najboljšim blagom.

Zobozdravnik

Dr B. Piki

naznanja, da prične zopet ordinirati z drem

15. julija t. l.

Naznanilo.

Na predlog odbora upnikov se bode prodala v konkurzno maso **Ferdinanda Gostiše v Idriji** spadajoča **zaloga manufakturnega blaga** z opravo vred, sodno cenjena na K 20.481-23, **ofertnim potom**, kakor stoji in leži, brez jamstva konkurzne mase za kakovost in količino.

Pismene ponudbe opremljene z 10% vadijem je vložiti pri podpisnem upravitelju konkurzne mase **najkasneje dne 15. t. m.** in ostanejo ponudniki vezani na nje do **všetega dne 22. t. m.**

Kupnino mora plačati ponudnik takoj, ko se mu naznani sprejelje ponudbe; ko bo kupec plačal kupnino, se mu izroči prodana zaloga, in mora izprazniti prodajalniške prostore v hiši g. Franceta Didič-a do konca avgusta t. l.

Inventurni zapisnik je na vpogled pri tukajšnjem c. kr. okrajnem sodišču odl. I., uatlačnejša pojasnila pa daje podpisani.

V IDRIJI, dne 3. julija 1906.

Alojzij Pegan,

c. kr. notar kot upravitelj konkurzne mase.

Odlikovana z diplomom I. vrste.

Odlikovana s časno diplomom Danaj 1899.

Umetniška obrtna razstava Gorica 1900.

Odlikovana pekarija in sladničarna KAROL DRAŠČIK

v Gorici na Korau v (lastni hiši)

izvršuje naročila vsakovrstnega tudi najfinejšega peciva, torte, kolače za birmance in poroke, odlikovane velikonočne pince itd.

Prodaja različna **finna vina in likerje** na drobno ali v originalnih butelkah.

Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogobrojna naročila ter obljublja solidno postrežbo **po jako zmernih cenah.**

OGLAS.

Po odprtju bohinske železnice bodem podpisani vozil redno vsak dan od **ROBIČA** k železnični postaji pri **Sv. LUCIJI** s svojo žardinero, na kateri je prostora za 10 oseb k vlaknu, ki bode odhajal okoli 7. ure zjutraj iz Sv. Lucije v **GORICO** in **TRST** ter bodem tam počakal vlak, ki bode prihajal okoli 5^{1/2} popoldne.

Določil sem za enkrat sledeče vozne cene in čas odhoda:

	Odhod:	Vozna cena:
Iz Robiča	ob 4. — uri zjutraj	1 K 60 h
„ Staregasela	„ 4.10 „ „	1 „ 50 „
„ Kobarida	„ 4.30 „ „	1 „ 30 „
„ Iderskega	„ 4.45 „ „	1 „ 20 „
„ Kamnega	„ 5.15 „ „	1 „ — „
„ Volč	„ 6. — „ „	— „ 50 „
„ Kozaršč	„ 6.15 „ „	— „ 40 „
„ Sv. Lucije	„ 6.30 „ „	— „ 30 „

Priporočam se uljudno p. n. potnikom, da blagovolijo se poslužiti o priliki potrebe mojega podjetja.

Odličnim spoštovanjem

FRANCE ROB.

Objava.

Naznanja se, da je sklenilo varuštvo deželnega hipoteknega zavoda v svoji seji dne 7. julija t. l., da se podaljša rok za vplačevanje poluletnih obrokov, ne da bi se računale zamudne obresti, od 8 na 15 dni.

Po preteku roka se bodo računale zamudne obresti od dne ki sledi dospelosti obroka.

Ravnateljstvo deželnega hipoteknega zavoda.

Iz

jedilne masti — „Ceres“

(iz kokosovih orehov)

napravljene jedi so zelo okusne in lahko prebavljive za slabotne — želodce. —

Georg Schicht

oddel. za redilno mast „CERES“

Aussig.

Zaščitna znamka: „Sldro“

Liniment. Capsici comp.

Nadomestek za

Pain-Expeller

je splošno priznano kot **izvrstno** blažujoče **mastilo**; cena 80 vin., K 1^{1/2} in K 2 se debiva v vseh lekarnah.

Pr. nakupovanju tega povsod priljubljenega domačega sredstva, naj se jemlje or gibanje steklenice v skatli z našo zaščitno namko „Sldro“ iz Richterjeve lekarnе, potem se je gotovo prejela originalni izdelek.

RICHTERJEVA LEKARNA

k „zlatega leva“ v Pragi

Elisabethgasse št. 5 nova.

Dnevno razpoližanje.

Stara tvrdka pri kateri se stari odjemalci poslužujejo že nad 30 let

Druge reklame ne potrebuje

moja krojaška

delavca in trgovina

gotovimi oblekami.

Vabim conj. g. naročnike

da si ogledajo vsake

v moji trgovini te dni

dospelo

spomladansko

letno blago.

Anton Krušič,

krojaški mojster in trgovec

v Gorici

tek. Frana Josipa 35 — tek. Josipa Deržavca

Salame fine ogrske gld. 1.70; iz vrste zelo priljubljene gld. 1.50; najske 86 kr.; bolj fine gld. 1.15 za

Gnjat à la Praga 1 gld.; brez kosti 1.20; pleše brez kosti 96 kr.; meso 86 kr.; slanina 88 kr.; glavica 50 kr. za kilo. — Fine kranjske klobase vel. ena 20 kr.

Slivovka, brinjevec, gld. 1.20; pošilja s poštnim povračilom od 5 kil raprej

Janko Ev. Sirc v Kranju.

Ustanovljeno leta 1885. Mnogo priznanj o delanem blagu. — Kupujem pa vedno brinjevo olje.

Kdo ljubi kakao in čokolado, temu bodi priporočen:

Ivane Hoffa

Kandol-Kakao

ki ima najmanj tolače v sebi, je torej najlaže prebaven, ne povzroča nikoli zaprtosti in je ob najboljšem okusu izredno poceni.

Pristen samo z imenom **Ivane Hoffa** in s levo varstveno znamenje.

Zavojev po 1/2 kg 90 vinarjev, po 1/4 kg 50.

Dobiva se povsod.

Postavno zavarovano. Vsako ponarejanje in ponatis je kaznjiv.

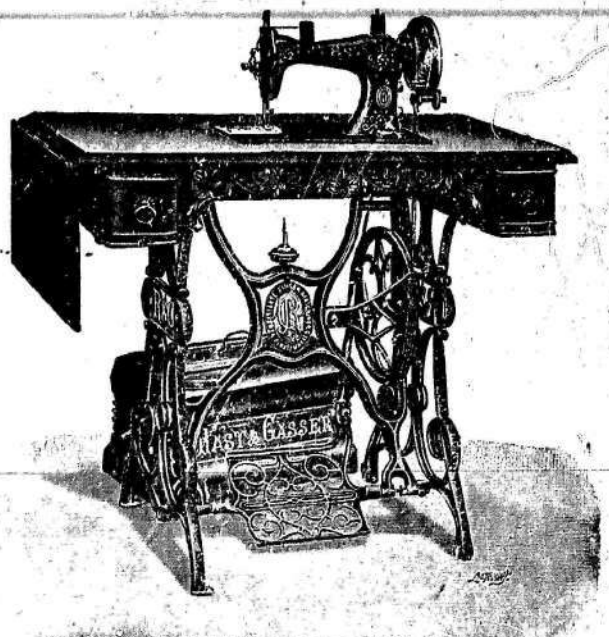
Jedino pristen je **THIERRY-jev balzam** z znamko zelena nuna.

Najstareje in neprekosljivo sredstvo proti motenju prebave, želodčnim krčem, koliki, katarju, prsnim boleznim, influenci itd. itd. Cena: 12 malih ali 6 dvojnatih steklenic ali 1 velika posebna steklenica s patentov. zamaškom K 5 poštino prosto.

THIERRY-jevo Centifolijno mazilo znano kot neprekosljivo sredstvo proti zastarelim ranam, vnetjem, poškodbam, oteklina vseh vrst. Cena: 2 tončka K 3-60 poštino prosto se razpošilja proti povzetju ali predplačilu zneska. Lekarnar A. THIERRY v Pregradi pri Rogatcu-Slatini. Brošura s tisočimi originalnimi zahvalami je na razpolago zastonj in poštino prosto.

Dobiva se skoraj v vseh večjih lekarnah in mroditnicah.

Kerševani & Čuk
v Gorici
Stolni trg št. 9 (Piazza Duomo)
priporoča svojo
zalogo šivalnih strojev
uaznih sistemov
za umetno vezenje (rekamiranje)

Zaloga dvokoles.
Mehanična delavnica konec Raštelja št. 4 sprejema vsako popravo šivalnih strojev, dvokoles, pušk in samokresov.
Šivalne stroje in poprave jamčiva od 5-10 let.

Poprava in komisijska zaloga dvokoles
Waffenrad z dveletnim
Bayal z enoletnim jamstvom
pri
Batjelu
Gorici, Via Duomo št. 3.

Sirup tamarindo

pripravljen v kemičnem laboratoriju

lekarne Cristofoletti

je najboljša higijenična
pijača v poletnem času.

Cena steklenici 80 vinarjev.

Eksport Mizarska zadruga Eksport

v Gorici — Solkanu

vpisana zadruga z omejenim jamstvom

tovarna s strojevnim obratom na parno in vodno silo
naznanja, da izdeluje

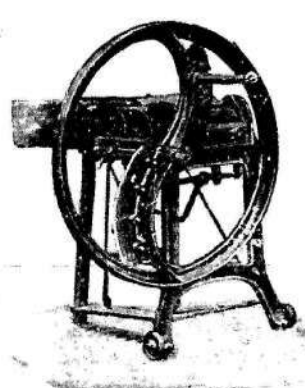
najrazličnejša pohištva vseh slogov

ter sprojema v delo vsa večja stavbena dela.

Podružnica v Trstu Via di Piazza vecchia 1. Podružnica v Spijetu. Zastopstvo v Orljentu.

Cene zmerne, delo lično in solidno.

Tovarna kmetijskih strojev, sesalk in železolivarna K. & R. JEŽEK v Blanskem (Moravska)

se priporoča za dobavo vseh kmetijskih strojev, kakor: plugov, bran, sejalnih strojev, strojev za žeti in kositi, vitlev, mlatilnic, žitnih čistilnic in oddiralnikov (trijerjev), slamoreznic, reporezac, koruznih robkarjev, drobilnih mlinov, parilnih kotlov, grozdnih in sadnih mlinov in stiskalnic itd. Posebna izdelava sesalk, vodovodnih naprav, bencinsovih motorjev in lokomobil, vrtnalnih strojev in strojev za kroženje obrobov.

Popolne opreme opekarn, šamotnih in tovarov za mavec.

Zmerne cene, ugodni plačilni pogoji. Ceniki (o kmetijskih strojih tudi slovenski) zastonj in poštino prosto.

Zastopstvo za Kranjsko in zaloga strojev v Ljubljani

Ivan Komatič Dunajska cesta št. 31.

Zastopstvo za Goriško, Primorje in Istro

Josip Dekleva v Gorici, ulica Municipio 1.

Rimske toplice

v Tržiču (Monfalcone) na Primorskem

Stalno podnebje 38—40°.

V času od 1. junija do konec septembra.

Ropelji se priporočajo posebno proti profinu in reumatizmu, bolečinam v kolku in ženskim boleznim itd. itd.

Kastnina Kr. V. kneza Thurn-Taxis.

„Goriška Tiskarna“ priporoča vizitke

ŽELODČNE KAPLJICE

(z varstveno znamko sv. Marka)

500 let je stara lekarna, kjer se izdelujejo **želodčne kapljice** (preje kapljice sv. Marka) po preskušanem zdravniškem receptu. Te **želodčne kapljice** so izdelane po receptu, ki sem ga dobil na razpolago od nekega zdravnika in delujejo izvrstno na ohranjenju trajprebavljanju, zaprtju in slabem teku. Izpisek iz pošiljajo vsaki dan prostovoljno.

Varstvena znamka.

negativna zdravja. Kajti dokazalo se je, da so **nervoznost, bledica, nespanje, migrena, glavobol** vedno posledice **slabega prebavljanja**, kar provzroči tudi pomanjkljivo tvoritev krvi. Želodčne kapljice delujejo izvrstno pri prehlajenju želodca, in želodčni šibkosti, pri slabem zahvalnih pisem ki se mi

Z Vašimi želodčnimi kapljicami, ki so ozdravile mojo hčer njene dolgotrne bledice, sem prav zadovoljen. Prosim pošljite mi za K 8 še 2 ducata. S spoštovanjem HENRIK KUBRICHT, okrajni sodnik v Radenburgu.

Vaše želodčne kapljice so čudovito pomagale moji ženi proti njeni želodčni bolezni. Pošljite takoj še 12 stekleničic.

S spoštovanjem JOSIP SCHNEIDER, hišni posestnik Dunaj, Wiener Hauptstrasse.

Želodčne kapljice se razpošiljajo: 1 ducat po K 4.—, 3 ducata po K 11.—, 5 ducatov po K 17.—

poštino prosto, proti predplačilu ali po poštnem povzetju. Edina zaloga in lekarna Zagreb, Markov trg št. 5 tik cerkve sv. Marka.

Ne berite tega, ako ne ljubite svojih otrok!

Izmed vseh vrst zavarovanja se je najhitreje in najbolj udomačilo zavarovanje za otroka, ker vsako, kdor je doživel krasnih ljubezenskih dokazov staršev v tem, da je dobil, vstopivši v praktično življenje, kot temelj za samostojno eksistenco kapital, katerega so starši za ta slučaj zavarovali, ve ceniti dobroto te institucije. Toda on ob enem priznava, da je njegova sveta dolžnost, to ljubezen vračati in jo v nemanjši meri izkazati svojim otrokom.

Neposredna posledica tega je pomirljivi faktum, da ne manjka danes v nobeni rodbini, kateri je skrb za blagor otrok, življenska polica.

Prva češka splošna deln. družba za zavarovanje na življenje v Pr. gl. obrača na zavarovanje za otroka posebno pozornost; nje to načelo zasledujoči pogoji, odgovarjajo vsem zahtevam dovršenega zavarovanja, pri tem so zelo racionalni in ob enem kar najcenejši.

Ako se torej zavaruje preskrbitelj (oče, mati, boter, strijez itd.) da preskrbi otroka svojemu ljubljencu, izvoli si rok za vplačilo zavarovanega zneska takó, da se prilaga starosti, v kateri naj bi se dete preskrbelo. Ako pa zavarovatelj sam doživi ta rok, izplača se njemu zavarovani kapital, in on ga zamore porabiti po načinu, kakoršnega je prvotno določil.

Ako pa zavarovalec (preskrbitelj) tekom zavarovalne dobe umre, preneha plačevanje nadaljnih premij takoj, vendar pa se namišljenemu otroku določeni dan izplača ves zavarovani kapital v polnem znesku.

Primer: 20-letni oče zavaruje za svojo hčerko 10.000 K, ki naj bi bile plačilne po 20 letih. Ako umre oče kadarkoli, preneha takoj nadaljno vplačevanje premij in vrh tega se izplača ves zavarovani kapital po 20 letih od pogodbenega dne namišljeni hčerki, ako bi pa tudi ta umrla, ostalim dedičem.

Posebna ugodnost tega zavarovanja se javlja iz siedeče prilike: oče, ki je plačeval premijo 2 leti, umre; namišljena hčerka umre v 19. letu po sklenjeni pogodbi; pri otroških zavarovanjih, ki so drugje v navadi, plača zavarovalnica samo n. p. 2 x 391-70 K (toraj za 2 leti plačano premijo brez obresti) „PRVA ČESKA“ niti v tem slučaju zavarovanja ne zruši, ampak izplača za leto dni rodbini popolno zavarovano svoto v znesku 10.000 K. „PRVA ČESKA“ sploš. del. druž. za zavarovanje na življenje ima vpeljane tudi siedeče načine zavarovanja: za slučaj smrti, za slučaj smrti in deželvetja, kjer se obrestuje vplačane premije stalno po 3%, za glavnice v slučaju vojaške službe in višjih štucij, za razne dohodke ali rente, za prevžitke itd.

Vsa nadaljna pojasnila daje, ter tozadevne cenj, ponudbe in oglase sprejema

zastopnik za Goriško
Josip Rován

komis. & agencijsko podjetje v Gorici, Stolni trg št. 9.

Hôtel Balkan-Trst.

Kavarna in restavracija.
Nova zgradba, 70 elegantnih sob, Lift, električna razsvet-
ljava, kopelji, cene zmerne.
Počkaj & Kögl.

Buffet v Gorici z blagom in opravo vred je radi družinskih razmer jako po ceni takoj na prodajo. Prodaja se tudi kava, mleko, likerji, vino, pivo, sladice itd. — Naslov pové upravništvo.

CHRISTOFFLE

Namizna orodja in posodja vseh vrst.
Priznana težko posrebrnjena najlepše forme.

Kompletne kasete namiznega orodja, posodja za omako, kavo, čaj, namizni podstavki, umetni izdelki.

Jedino nadomestilo pravega srebra.

Posebni izdelki za hotele, restavracije in kavarne, kakor tudi pensijone, gospodinjstvo itd.

C. kr. dvorni založniki

Christoffle & Co. — Dunaj

I. Opernring 5 (Heinrichshof).

— Ilustrovan cenik na zahtevanje. — V vseh mestih zastopano po prekupcih. Kot jamstvo svoje izvirnosti imajo naši izdelki gorajo tovarniško znamko in ime Christoffle.

POTNIKI V AMERIKO

Pozor! Pozor!

Kdor hoče dobro in hitro potovati s francoskimi parobrodi čez Havre v Ameriko, naj piše pred odhodom od doma za pojasnila na našo najstarejšo firmo

Zwilchenbart, Basel (Švica) Centralbahnplatz 9.
Za dobro in hitro ekspedicijo se garantira.

„Goriška ljudska posojilnica“
vpisana zadruga z omejenim jamstvom.
(V lastni hiši, Gosposka ulica št. 7, I. nadst.) — Telefon št. 79.
Račun poštne hranilnice št. 837.315.

Vsled sklepa skupne seje načelstva in nadzorstva z dne 28. nov. 1902 se:

Hranilne vloge obrestujejo po 4 1/2 %. Stalne vloge od 10.000 kron dalje z enoletno odpovedjo po dogovoru. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakogar.

Posojila dajejo zadruženikom na vknjižbe po 5 1/2 %, na varščino ali zastave in na menjice po 6 %.

Glavni deleži obrestujejo koncem leta po 5 1/2 %.

Stanje 31. dec. 1905: Zadrženikov 1790 z 5917 deleži v znesku 108.852 kron. — Hranilne vloge: 1.593.128.33. — Posojila: 1.599.647.39. — Reservni zaklad: 79.082.62. — Vrednost hiš: 112.328.—

Anton Potatzky v Gorici.
Na sredl Raštelja 7.
TRGOVINA NA DROBNO IN DEBELO.
Najceneje kupovališče naberškega in drobnega blaga ter tkanil, preje in nitij.
POTREBŠČINE za pisarnice, kadilce in popotnike.
Najboljše šivanke za šivalne stroje.
POTREBŠČINE za krojače in čevljarje.
Svetlinjce. — Rožni vencl. — Mašne knjizice.
Mišna obuvala za vse letne čase.
Posebnost:
Semena za zelenjave, trave in detelje.
Najbolje oskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce po sejnih in trgih ter na deželi. 2 35 8

Hamburg-Amerika Linie

Voznja traja 6 dni
z najnovjšimi leri 3000 in 6000 toni velikimi parniki

Amerika 24.000 ton
Victoria 25.000 ton
Augusta-Victoria 25.000 ton

Pojasnila daje zastopnik
Ljubljana Kolodvorske ulice št. 28

Porednež! se si nisi zapomnil, da ne pušim drugega papirja za cigarete in cevke kakor

== „**OTTOMAN**-ovega“?! ==

Ne čitati

samo, ampak tudi skusiti se mora **Streckenferd** lilično mlečnato milo Bergmann & Co, Dresden in Dečin ob Labi prej Bergmannovo lilično mlečnato milo (znamka 2 hribovca) za doseg nežne polti in odstranitev peg.

Prodaja komad à 80 vin.

== **JOSIP ZORNIK V GORICI.** ==

Proda se voz
od prekupca jako po nizki ceni. Več se izve pri Matiju Kavčiču na Ljubinjju št. 39. pri Tolminu.

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parniki „Severonemškega Layda“.

iz **Bremna** v **New York**

s cesarskimi brzoparniki „KAISER WILHELM II.“, „KRONPRINZ WILHELM“ in „KAISER WILHELM der GROSSE“.

Prekomorska vožnja traja samo 5—6 dni.

Katančen, zanesljiv poduk in veljavne vozne listke za parnike gori navedenega parobrodnege društva kakor tudi listke za vse proge ameriških železnice dobite v Ljubljani edino le pri

EDVARDU TAVČARJU, Kolodvorske ulice št. 35
nasproti občeznani gostilni „pri Starem Tišlerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in sobota. — Vsa pojasnila, ki se tičejo potovanja, točno in brezplačno. — Potrežba poštena, resna in solidna. Potnikom, namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Mexiko, Californijo, Arizono, Utah, Wyoming, Nevada, Oregon in Washington nudi naše društvo posebno ugodne in izredne ceno čez Salvoles. Odhod na tej progi iz Bremna enkrat mesečno.

Tu se dobivajo pa tudi listki preko Baltimora in na vse ostale dele sveta, kakor: Brazilijo, Kubo, Buenos-Aires, Colombo, Singapore v Avstralijo itd.

POZORI BERITEN!

RAZGLAS.

Podpisana si usojata naznanjati, da smeta od 1. avgusta tekočega leta dalje — valed pridobljene koncesije od obrtnih oblasti — sprejemati vsa naročila **električne luči** in gonilnih naprav, kakor tudi vsa popravila spadajoča v ta stroko.

Z ozirom na dolgoletno vezbanje pri najboljših tvrdkah te stroke (Schuckert, Siemens & Halke) pričakujeta da se bode slavno občinstvo ravno tako upno obratelo na podpisanca kakor doslej ter zagotavljata solidno in ceno izvršitev vsakega naročila spadajočega našo stroko.

Sprejemata cenj. naročila ter dajata razna pojasnila spoštovanjem udana

Ivan Potočnik & A. Hügel
Mehanična delavnica.
Vpeljava plina, vode in električne luči.
V Gorici, za vladnico št. 13.

Se dobiva v vseh lekarnah.

Najboljše zdravilo proti

Se dobiva v vseh lekarnah.

REVMAATIZMU in PROTINU

je liker Godina izdelan v Trstu v lekarnah Rafael Godina, lekarna „Alla Madonna della Salute“ pri Sv. Jakobu; Josip Godina, lekarna „All' Igna“, Via del Farneto 4.

cena steklenice K z 21/40 rsta se n. r. zaobljaja manj nego 4 steklenice proti povzetju ali naprej neplačnim zneskom K 7.— pristo poštnine.